

STOCKHOLM 2019

Sandra Klo Steine & Kristine Brunstad

“En studie av hvordan byrom kan utformes for å øke opplevd trygghet, trivsel og inkludering på bakgrunn av kriminalitetsforebyggende og trygghetsfremmende tiltak”

OM PROSJEKTET

I forbindelse med vårt siste semester i landskapsarkitektur ved NMBU samarbeider vi, Sandra Klo Steine og Kristine Brunstad, om vår avsluttende masteroppgave.

Statistisk sett går kriminaliteten i Norge ned og det har aldri vært så trygt som det er nå. Likevel viser undersøkelser at det er mange som føler seg utrygge når de beveger seg i byene. Særlig i sentrumsområdene på kveld- og nattestid. Det nevnes gjentatte ganger både i teorien og i statlige- og kommunale planer at det fysiske miljøet kan ha en innvirkning på både kriminalitet og følelsen av trygghet, men hva gjøres egentlig i praksis? Vi ønsker i vår masteroppgave å se nærmere på hvordan kriminalitetsforebyggende og trygghetsfremmende tiltak kan bidra til at byrom oppleves mer trygge, trivelige og inkluderende.

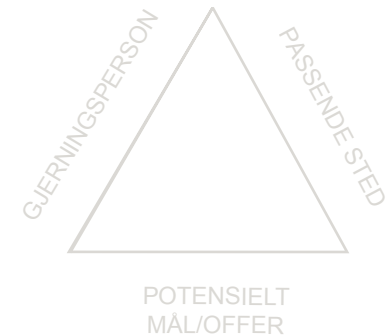

“Tryggare kan ingen vara?”

KONFERANSEN

I forbindelse med vår masteroppgave reiste vi en tur over grensen, nærmere sagt til Stockholm. ArkDes, Boverket og BRÅ, sammen med Försvarshögskolan hadde invitert til konferansen «Tryggare kan ingen vara?», som var veldig relevant for vår masteroppgave. Det store spørsmålet konferansen tok utgangspunkt i var «Hvordan kan arkitektur og design bidra til økt trygghet?» og hvilken rolle har planleggere, arkitekter og designere. Det var det flere aktører som holdt foredrag og det ble presentert både praktiske og teoretiske eksempler på hvordan trygghetsarbeid kan utføres i det offentlige rom. Sverige, har som Norge, mange som føler seg utrygge i visse områder, spesielt i byene og har kanskje kommet et lite stykke lenger innen kriminalitetsforebyggende og trygghetsfremmende tiltak i det fysiske miljøet.

Det var mange interessante innslag, og de mest aktuelle for oss og vår masteroppgave var blant annet BRÅs syn på situasjonell kriminalitetsforebygging, Gehl Architects menneskeorienterte tilnærming og de konkrete tiltakene som Helsingborg Kommune hadde gjort.

BRÅ – brottsforebyggende råd trekker spesielt frem den situasjonelle tilnærmingen for kriminalitetsforebyggende tiltak. I Sverige, og mest sannsynlig i Norge, er det et stort fokus på gjerningspersonen. At gjerningspersonen ikke skal begå eller fortsette å begå kriminelle handlinger. Den situasjonelle kriminalitetsforebyggingen, deriblant strategien «CPTED» som er mye brukt i USA og andre land i verden, påpeker at det må tre faktorer til for at en kriminell handling skal skje. Det må være en gjerningsperson, et offer eller objekt av interesse for gjerningspersonen og det må være et passende sted. Et sted gjerne uten kontroll, enten ved fravær av politi og/eller sosial kontroll. Det kan ikke bare gjøres tiltak mot den ene av de tre faktorene. Spesielt viktig for vår masteroppgave er det fysiske miljøet, som her påpekes at spiller en viktig rolle i kriminalitetsforebygging og trygghetsfremmende arbeid. Likevel kan vi ikke unngå å ta stilling til både den potensielle gjerningspersonen og det potensielle offeret eller målet, altså det sosiale aspektet.

Gehl Architects, representert av Ewa Westermarck, holdt også et innslag på konferansen. Gehl Architects er kjent for å ha en menneskeorientert tilnærming til temaet. Den menneskelige dimensjon og det å bygge byer for mennesker står i fokus. Tilstedeværelse av mennesker skaper trygghet og dersom det er en balanse mellom brukergrupper vil det oppnås en proporsjonal universalisme. Det fysiske miljøet har en innvirkning på både den sosiale dimensjon og offentlige plasser som er viktig for å folks livskvalitet.

Helsingborg har de siste årene jobbet for å øke tryggheten i bymiljøet. Gjennom forskjellige tiltak og ved bruk av både belysning, vegetasjon og kunst i det offentlige rom har de forsøkt å skape en tryggere by. Det er gjort både små tiltak, store tiltak og midlertidige tiltak som virker til å ha stor suksess. Noen av tiltakene har til og med blitt et såkalt «instamoment». Det vil bli aktuelt for oss å se nærmere på hvordan de har gått frem i arbeidet om en tryggere by.